

บันทึก

เรื่อง การตีความพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗
(การตีความคำว่า “เกษตรกร” ในมาตรา ๓
แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือ ลับ ที่ กส.๐๒๐๔/๑๓๐๖ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑ ขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาความหมายของคำว่า “เกษตรกร” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ ว่า รวมถึงการทำนาเกลือด้วยหรือไม่ โดยมีข้อเท็จจริงว่า คณะรัฐมนตรีอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๐ อนุมัติให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน ๒ ล้านบาท ให้องค์การคลังสินค้าดำเนินการรับซื้อเกลือจากชาวนาเกลือ แต่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเกรงว่าการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องการจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อรับซื้อเกลือซึ่งมิใช่ผลผลิตเกษตรกรรมขั้นต้นตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะขัดกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ส่งเรื่องมาขอความเห็นจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า การทำนาเกลือเป็นเกษตรกรรมตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ หรือไม่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๔) ได้ฟังคำชี้แจงเพิ่มเติมจากเจ้าหน้าที่ของกระทรวงที่รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ คือ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการคลัง และกระทรวงพาณิชย์ รวม ๓ กระทรวงแล้วเห็นว่า คำว่า “เกษตรกร” ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน เป็นคำนามที่มีความหมายทั่วไปว่าการเพาะปลูกและการเลี้ยงสัตว์ การผลิตจากที่ดิน เช่น การป่าไม้หรือการเหมืองแร่ เป็นต้น ฉะนั้น การใดก็ตามที่อยู่ในขอบเขตของความหมายทั่วไปของคำนี้แล้ว ย่อมเป็นเกษตรกรรมทั้งสิ้นแต่นอกจากจะมีความหมายทั่วไปตามพจนานุกรมแล้ว “เกษตรกร” ยังมีความหมายเฉพาะตามที่กฎหมายแต่ละฉบับได้บัญญัติไว้ดังเช่นในพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘^๑ เป็นต้น ส่วนพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ มาตรา ๓^๒ ก็ได้

^๑ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

“เกษตรกร” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ และกิจการอื่นตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ฯลฯ

ฯลฯ

บัญญัติคำว่า “เกษตรกรรม” ไว้เช่นเดียวกัน คือนอกจากจะหมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด และการประมงแล้ว ยังหมายความว่า รวมถึงเกษตรกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาอีกด้วย แต่เป็นที่เข้าใจได้ว่าการทำนา ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้นย่อมหมายความถึงการทำนาข้าวเพราะต่อจากคำว่า “ทำนา” ก็คือ ทำไร่ ทำสวน ซึ่งเป็นเรื่องทำนองเดียวกับการทำนาข้าว นั่นเองแม้การทำนาเกลือจะมีลักษณะเทียบได้กับการทำนาข้าวและดังนั้นจึงเป็นเกษตรกรรมเช่นเดียวกัน แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ ยังมิได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งให้การทำนาเกลือเป็นเกษตรกรรมเช่นเดียวกับการระบุเกษตรกรรมอย่างอื่น ฉะนั้นเพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลตามมติคณะรัฐมนตรีที่ให้จัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กับองค์การคลังสินค้าเพื่อรับซื้อเกลือจากชาวนาเกลือ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ๒๕๑๗ จึงต้องดำเนินการตามบทบัญญัติของมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินั้นเสียก่อน กล่าวคือจะต้องกำหนดให้การทำนาเกลือเป็นเกษตรกรรมโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(ลงชื่อ) อมร จันทรมบูรณ์

(นายอมร จันทรมบูรณ์)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กุมภาพันธ์ ๒๕๒๑

^๒ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“เกษตรกรรม” หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน เลี้ยงสัตว์ เลี้ยงสัตว์น้ำ เลี้ยงผึ้ง เลี้ยงไหม เลี้ยงครั่ง เพาะเห็ด การประมง และเกษตรกรรมอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา